

טענות הגנה בתיקי כינוס נכסים

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

כנרת 5 בני ברק (מגדלי ב.ס.ר 3)

מחבר סדרת הספרים "החובות החלות

על הבנקים" ו"פרקים בדיני בנקאות"

**כיצד עלינו לבחון את התנהלות
כונס הנכסים והנושה ?**

**יחסי הכוחות בין הצדדים –
חשיבות ההגדרה.**

מבוא

הצגת הבעייתיות

השיקולים בנקיטת הליך כנגד בנק

<u>בעד</u>	<u>נגד</u>
• התנהלות בלתי תקינה של הבנק • אפשרות להצלחה בהוכחת הטענה לאחר ניהול הליך משפטי	• מחלוקת עם הבנק – דיווחים ל bdi • מימון הליך משפטי • שם רע בשוק • חוסר יכולת לקבל הלוואות • הקושי בהתנהלות אל מול בנקים במסגרת הליך משפטי • חוסר יכולת לפתוח חשבון בנק • קושי בהתקשרות עם גופים עסקיים • קושי בכימות הנזק ואשם תורם • מצב נפשי קשה ביותר • סיכון כי כאשר התביעה תצליח כבר החברה לא תהא פעילה

התפלגות האשראי - ישראל מול ארה"ב - בישראל המערכת הבנקאית מעניקה 91% מהאשראי אל מול 9% אשראי חוץ בנקאי. בארה"ב המערכת הבנקאית מעניקה אך 53%. למעשה אין בארץ תחרות אמיתית. המערכת הבנקאית במדינת ישראל מעניקה יותר מ 90% מהאשראי לכ 5% מהציבור.

■ בבסיסה, מערכת היחסים בין הבנק ללקוח היא מערכת יחסים שבין לווה ומלווה. אולם, במשך השנים הפסיקה הרחיבה את גבולות האחריות של הבנקים וייחסה להם חובות מוגברות המבוססות על תפיסת הבנק כנאמן.

■ לאור התפקיד הציבורי שממלאים הבנקים, התפתחה בפסיקה גם מגמה המתייחסת אליהם כאל גופים מעין ציבוריים ומטילה עליהם חובות מחמירות, בדומה לאלה המוטלות בדין על גופים ציבוריים: "... (מאמרו של ד"ר פורת "אחריותם של בנקים בגין רשלנות: התפתחויות אחרונות", ספר השנה של המשפט בישראל, תשנ"ב, כפי שצוטט בפסק הדין בעניין צבאח).

■ חשש, פחד וחוסר יכולת אמיתית להתמודד.

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975 ; פקס. 03 - 7554976

www.narkis-law.com

טענות אפשריות כנגד בנק מממש

■ טענות הנוגעות לשלב ההתקשרות (בהתקשרות החייב בחוזה ההלוואה על נספחיו פעל החייב על סמך ייעוץ כושל ורשלני אשר ניתן לו על ידי מי מעובדי הבנק). התנהגותו ורשלנותו המקצועית של הבנק במהלך הקשר עם הלקוח – טענה כי הנס הגורם הבלעדי והמכריע לנזקי החייב. **הקושי בטענה זו היא ראייתית לאור ההסכמים בכתב שיש לסתור.**

■ התנהגותו ורשלנותו בדרך מימוש הנכס בלשכת ההוצאה לפועל.

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975 ; פקס. 03 - 7554976

www.narkis-law.com

טענות בהקשר לשלב ההתקשרות בין הצדדים

- בהתקשרות החייב בחוזה ההלוואה על נספחיו פעל החייב על סמך ייעוץ כושל ורשלני אשר ניתן לו על ידי מי מעובדי הבנק.
- התנהגותו ורשלנותו המקצועית של הבנק הנם הגורם הבלעדי והמכריע לנזקי החייב.

הקושי בטענה זו הוא ראיתי לאור ההסכמים בכתב החתומים שיש לסתור

הטענות המשפטיות הקמות בטענות הנוגעות לשלב ההתקשרות

עוולת הרשלנות

- נציג הבנק לא השתמש במיומנות ולא נקט מידת זהירות, שאדם סביר, נבון וכשיר לפעול באותו משלח יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות – ולכן ניתן לראות בהתנהגות זו משום התרשלנות ועוול כלפי חייב.
- הבנק זלזל ו/או עצם עיניים ופעל בחוסר מיומנות בענייני החייב ובכך הפר את חובת הזהירות המוגברת המוטלת עליו כלפי החייב כלקוחו.
- הבנק צפה או היה צריך לצפות שהתנהגותו הרשלנית תגרום ללקוח נזקים בלתי הפיכים ונמנע מלהקטין או למזער נזקים אלו.
- הבנק לא נהג בדרך שתאגיד בנקאי סביר לפי נורמות בסיסיות המחייבות את אותו כמשרת ציבור עליו הוחלו החובות החלות על גופים ציבוריים.

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975 ; פקס. 03-7554976

www.narkis-law.com

הפרת חובה חקוקה

- הפרת חובה חקוקה. שכן הבנק בהתנהגותו הפר את חובותיו להימנע מפגיעה והטעיית הלקוח המעוגנות בסעיפים 3 ו-4 לחוק הבנקאות.
- הבנק נהג בזלזול, אדישות ובאי אכפתיות בכל הקשור לענייני הלקוח ובקשר לתוצאות ההרסניות של הטעיותיו.
- לאור הפרת החובה החקוקה אין לבנק אלא להלין אלא על עצמו, לחדול לאלתר מגביית תשלומי החזר ההלוואה, לפצות את לקוחו.

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975 ; פקס. 03 - 7554976

www.narkis-law.com

המשך...

טעות והטעיה

בשל העובדה כי הבנק החתים את הלקוח על הסכם השונה (כטענתו) מנוסח ההסכם אליו התכוונו, הרי שקמות לו טענות ה"טעות" וה"הטעיה", בהתאם להוראות חוק החוזים, תשל"ג-1973.

טענות הנוגעות לשלב מימוש הנכס חובותיו של כונס הנכסים כלפי חייב בעת פועלו

- סמכויותיו וחובותיו של כונס הנכסים, הינן מכוח סעיף 54 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967 (להלן: "חוק ההוצל"פ"):
- " (א) כונס הנכסים יקח לרשותו את הנכס שנתמנה לו, ינהלו, ימכרנו, יממשו ויעשה בו כפי שיורה ראש ההוצאה לפועל; וידו של כונס הנכסים בכל אלה כיד החייב.
- (ב) ראש ההוצאה לפועל רשאי לתת הוראות לפי סעיף זה אם מיזמתו ואם לפי בקשת הזוכה או החייב, או לפי בקשת כונס הנכסים.
- (ג) כונס הנכסים ינהל פנקסים וימסור דינים וחשבונות לראש ההוצאה לפועל או למי שיורה עליו ראש ההוצאה לפועל.
- (ד) כונס הנכסים ימסור למוציא לפועל כל הכנסה שהגיעה לידו מניהול הנכס, ממכירתו או ממימושו, במועד ובצורה שנדרש למסרה בכתב המינוי או בהוראה מיוחדת. "
- ואולם, הפסיקה הרחיבה את חובות כונס הנכסים לחובות הנובעות מהדין הכללי, כגון חובת תום הלב ^[1], או החובה שלא לנהוג ברשלנות ^[2].

^[1] בג"צ 566/81 פד"י לז (2) 1, 9-10; בר - אופיר הוצאה לפועל, הליכים והליכות. הוצאה שלישית סעיף 160 ע' 175

■ ^[2] בר"ע 1173/04 בשי"א 2450/04 בנק מרכנטיל דיסקונט נ' סומק אדמונד (פורסם בנבו)

סמכות ראש ההוצאה לפועל לדון בטענות כנגד הפרת חובותיו של כונס

■ סעיף 58 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967 נותן סמכות לראש ההוצאה לפועל לדון בענייניו של כונס אשר הפר את חובותיו (המפורטות בסעיף 54 לחוק) ולחייבו בנזק במידת הצורך:

■ "58. אחריותו של כונס נכסים

■ (א) כונס נכסים אשר ללא הצדק סביר לא מילא חובה מחובותיו לפי פרק זה, רשאי ראש ההוצאה לפועל לחייבו בפיצוי הנזק שגרם בכך, ורשאי הוא להורות על חילוט הערובה שנתן כונס הנכסים, כולה או מקצתה, לשם סילוק המגיע ממנו."

■ בדיון לפי סעיף זה ינהג ראש ההוצאה לפועל כאילו היה בית משפט הדן בבקשה בדרך המרצה, ולענין ערעור והוצאה לפועל, דין החלטתו כפסק דין של בית משפט שלום."

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975; פקס. 03-7554976

www.narkis-law.com

נשאלת השאלה האם ראש ההוצל"פ הוא בעל הסמכות לדון גם במקרה שהכונס הפר את חובותיו הנובעות מהדין הכללי?

בבר"ע 1173/04 בש"א 2450/04 בנק מרכנטיל דיסקונט נ' סומק אדמונד (פורסם בנבו) נקבע כדלקמן:

"סעיף 58(א) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 המסמיך את ראש ההוצאה לפועל לפסוק פיצוי שנגרם בגין אי מילוי החובות המוטלות על כונס הנכסים, אינה שוללת את סמכותם של בתי המשפט הכלליים לדון בכלל החובות המוטלות על כונס הנכסים, חובות שהן מכוח הדין הכללי, כגון החובה שלא לנהוג ברשלנות, חובות שהן מעבר לחובות המנויות בסעיף 54 לחוק ההוצאה לפועל".

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975; פקס. 03-7554976

www.narkis-law.com

■ בת"א (תל-אביב-יפו) 34977/06 - ו' נ' ה ואח', תק-של 2007(4), 27581 :

תבעו התובעים את כונסי הנכסים בגין הפרת חובותיהם הנובעות מהדין הכללי: התרשלות של כונסי הנכסים מיום מינויים ועד למועד שחרורם מן תפקידם, וכן לנזקים בגין התנהלות חסרת תום לב. עמדת התובעים התבססה על פסיקה לפיה אין מניעה בדין להגיש תביעה נגד כונס הנכסים. קרי, משהיפר כזה את החובה לפעול ככונס נכסים בתום לב ובדרך מקובלת, הרי שקמה נגדו עילת תביעה נפרדת^[1].

הנתבעים, כונסי הנכסים שם, טענו טענות מקדמיות בין היתר להעדר עילה, מניעות, השתק ותביעה קודמת. טענות אלה נתלו בסעיף 58 הנ"ל, באשר לדידם איפשר לתובעים להעלות את טענותיהם בפני ראש ההוצאה לפועל שהיה מוסמך לדון בטענותיהם בזמן אמת במסגרת תיק ההוצאה לפועל שנפתח לצורך מימוש נכס, ומכאן שמסקנת הנתבעים היתה שעה ששוחררו מתפקידם שם, הדבר מהווה מעשה בית-דין על כל השלכותיו.

■ בית המשפט דחה בהחלטתו את עמדת הנתבעים ואימץ את עמדת התובעים, ופסק כי **אין צורך באישור מוקדם של בית משפט להגשת תביעה נגד כונס נכסים ואין כל סעיף בחוק ו/או בדין הישראלי הקובע, כי שחרור כונס נכסי מתפקידו על ידי ראש ההוצאה לפועל מהווה מחסום בפני תביעה^[2].**

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975; פקס. 03 - 7554976

www.narkis-law.com

דרכים לתקוף הליכי הכינוס

עניינים שיש ליתן עליהם את הדעת בניתוח הליכי כינוס
וגיבוש טענות:

- תקבולים.
- חיובי הריבית.
- מועדים.
- תחזוק הנכס.
- הוצאות הכינוס.
- שמאות.
- מכתבים שהוצאו ע"י הכונס לחייב/לערביו/למציעים.
- בקשות מטעמו של הכונס שהוגשו.

להלן פירוט הנקודות

- מהם התקבולים נכון למועד שנתקבלו עד לפתיחת תיק המימוש?
- האם נתקבלו עוד כספים על ידי הבנק במסגרת הליכי גביה מקבילים אחרים?
- האם הבנק קיזז את התקבולים שגבה מהחוב נכון למועד קבלתם?
- האם הכונס עדכן את ההוצל"פ בתקבולים נכון למועד?
- כמה כספים נתקבלו כתוצאה מהמימוש, סופית?

רלוונטי לצורך טענות "פרעתי", קיזוז

המשך פירוט הנקודות

■ אם מעמדו של החייב הוא ערב יחיד, יש לבדוק האם הריבית הנגבית תואמת את הוראות חוק הערבות (המגביל את גובה חיוב הריבית המירבית לריבית המוסכמת +4% בלבד, להבדיל מהריבית המירבית הרגילה שבד"כ ניתנת לגביה בנסיבות של חייב רגיל).

■ מידת הזריזות בהליכים, שכן כל יום עיכוב מוסיף לחוב חיובי ריבית ביתר המצטברים על קרן החוב, ומנפחים את החוב.

רלוונטי לצורך טענות "פרעתי", קיזוז

המשך...

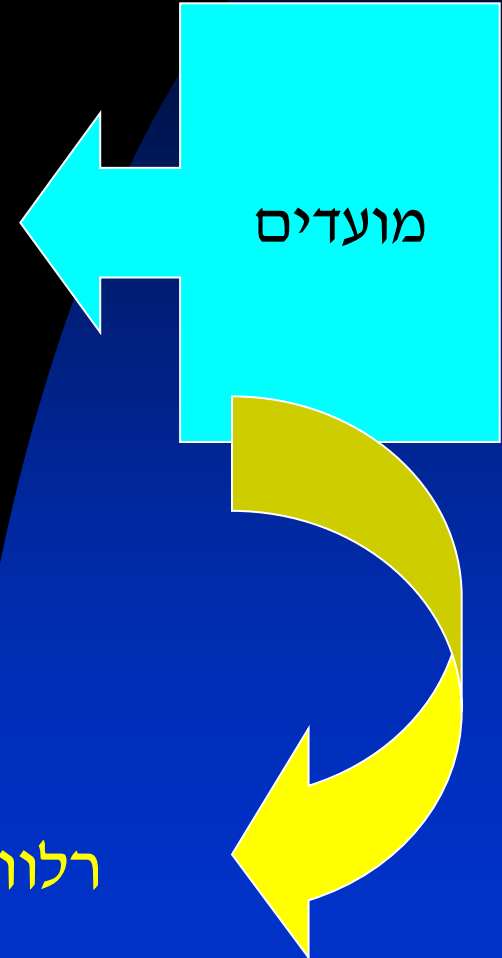
■ האם "הגיע מועד החוב"?

■ כמה זמן עבר ממועד פתיחת תיק המימוש ו/או מינוי הכונס ועד להליכי המימוש בפועל.

■ מועדי הינתן השמאוויות.

■ בדיקה האם התקבולים, ככל שהתקבלו כאלה עודכנו נכון למועדס.

רלוונטי לצורך טענות שיהוי, קיזוז ורשלנות הכונס.

המשך...

- האם פלשו לנכס? האם יכל הכונס למנוע את הפלישה?
- האם הכונס השכיר את הנכס עד למימוש? יש לבדוק את חוזה השכירות, זהות השוכרים ואיכותם.
- האם אירע מקרה ביטוחי לנכס שהכונס לא ביטח?
- האם הנכס הוזנח או הופקר?
- האם קיימות נסיבות בהם יש צורך בשיפוץ הנכס לצורך מקסום מימוש?
- מומלץ לבדוק פיזית את הנכס, לצלם תמונות "לפני" ו"אחרי".

תחזוק
הנכס פיזית

רלוונטי לצורך טענות קיזוז נזקים בגין רשלנות הכונס

המשך...

- יש לבדוק את הכרחיות ההוצאות הללו והאם ניתן לחסוך אותן או להימנע מהן.
- יש לבחון קיומן של קבלות.
- יש לוודא כי ההוצאות סבירות.
- יש לבדוק היטב כי הקבלות מייחסות הוצאות הקשורות למימוש נכס החייב בתיק.
- יש לבדוק שאין הוצאות מיותרות.
- יש לבדוק את אישורן ותוקפן.
- לבדוק את שכר הטרחה שביקש הכונס, איך חושב וממה נגזר.

הוצאות
הליכי
הכינוס

רלוונטי לצורך טענות קיזוז, רשלנות הכונס, חיובי יתר, פרעתי.

- להשוות בין השמאות שניתנה במועד נטילת ההלוואה לבין זו שהוזמנה על ידי הכונס.
- לוודא שהשמאות עדכנית וסמוכה ככל הניתן למועד פרסום הנכס בעיתונים.
- לוודא שהשמאות מתייחסת לכל היתרונות של הנכס ולכולו.
- לבדוק את רמת המחירים בשוק והאם היא תואמת ומתיישבת עם השמאות.
- במידת הצורך להזמין שמאות נגדית.
- לצורך בחינת הסכום שהתקבל בסופו של דבר כתוצאה מהמימוש

רלוונטי לצורך טענות קיזוז, רשלנות הכונס, חיובי יתר, פרעתי, תקינות הליכי הכינוס וכשרותם.

- האם נשלחו מכתבי התראה.
- תוכן המכתבים ששוגרו.
- סמיכותם לאירועים המהווים את עילת משלוחם.
- האם עודכן החייב און-ליין כמתחייב בהליכי הכינוס על כל שלב ובפרט על מועד ההתמחרות ותוצאותיו.
- האם ניתנה לחייב/ לערב הזדמנות לפדות את הנכס.
- האם הכונס גילה באופן נאות על ההליכים ועל ביצועם?
- האם הכונס עדכן את החייב בבקשות למתן הוראות מטעמו?

מכתבים
שהוצאו ע"י
הכונס
לחייב/
לערביו/
למציעים

רלוונטי לצורך טענות רשלנות הכונס, קיזוז תקינות הליכי הכינוס וכשרותם.

- האם הוגשו במטרה לנטרל גורמים מעכבים?
- האם זרזו את המימוש?
- האם טובת החייב ומקסום התקבולים עמדה לנגד עיניו של הכונס?
- האם נעשה בהן גילוי נאות?

בקשות
מטעם
הכונס

רלוונטי לצורך טענות רשלנות הכונס, קיזוז, תקינות
הליכי הכינוס וכשרותם.

סיכום – לאחר ניתוח ממצאי תיק הוצאה לפועל של לקוח, להלן טענות תקיפה אפשריות של אופן הכינוס:

- כי לא הגיע מועד החוב.
- כי קיים חשד ממשי כי הבנק מנסה לגבות כספים ביתר.
- טענת פרעתי - הבנק לא מעדכן את תיק ההוצאה לפועל בתקבולים (יורחב בהמשך) באופן מדוקדק.
- שיהוי - כי הכונס השתהה במימוש הנכסים ללא כל סיבה.
- הזנחה – כי הכונס הזניח את הנכס, הרע את מצבו הפיזי, לא דאג לביטוח באופן סביר למקרה ביטוח שאירע במהלך היות הנכס בחזקתו.
- כי הכונס מכר בסכומים נמוכים משמעותית מסכום השומה.
- כי הכונס מעל בתפקידו או קיפח והרע את מצב החייב או למצער התרשל רשלנות כבדה כלפי החייב במילוי תפקידו.

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975 ; פקס. 03 - 7554976

www.narkis-law.com

זכות הקיזוז אפשרית במקרים כדלקמן:

- חיובי יתר.
- נזקים שהוסבו במהלך פעילות הכונס ועל ידו ו/או על ידי הבנק.
- שמירת הזכות לתביעה נפרדת בגינם.
- לראש ההוצאה לפועל סמכות לדון בהם במסגרת טענת פרעתי.

ראה בר אופיר בספרו בעמי' 507.

טענת "פרעתי" שנגזרת מחובת תוס הלב של הבנק:

חוסר תוס ליבו של המשיב שחרף העובדה שגבה כספים בחר שלא לעדכן את תיק ההוצל"פ, מעביר לכתפיו את נטל ההוכחה כי קיים בכלל חוב.

בש"א (תל-אביב-יפו) 2024/01 פנחס כץ נ' בנק לאומי לישראל, תק-מח 2002(2), 3638, עמ' 3643, נדונה סוגיה בה בנק לא עדכן כספים שהתקבלו אצלו במסגרת הליכי פשי"ר.

יש ללמוד ממנו גזירה שווה לחשיבות עדכון החוב בהליכי הוצל"פ.

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975; פקס. 03-7554976

www.narkis-law.com

ונצטט את האמור בבש"א (תל-אביב-יפו) 2024/01 פנחס כץ נ' בנק לאומי לישראל, תק-מח 3638, (2)2002, עמ' 3643:

" כאשר שבים החייב ובא כוחו, פעם אחר פעם, ודורשים לדעת מהו ערך החוב, ומה ערך הנכסים אשר מימש הבנק. על הבנק להשיב בלא שיהוי, ועל תשובתו זו להיות כנה, מפורטת ובהירה. קל וחומר, שאין הבנק יכול להתעלם באופן חוזר ונשנה מתחוננו של החייב, ולצאת ידי חובתו בטענה לקונית שבדיעבד, כאילו יכול היה החייב להבין את כל הדרוש לו מדפי החשבון. זאת, כאשר נסיבות המקרה מוכיחות כי הבנק לא טרח לעדכן כראוי אף את תדפיסי ההוצאה לפועל! מן המפורסמות הוא, כי דפי חשבון אינם מכילים מידע מלא וממצה. זאת, למצער, כשמדובר במערכת יחסים מורכבת וגדושת תמיהות וסכסוכים כבנסיבות המקרה דנן, כאשר אף תדפיסי ההוצאה לפועל לא עודכנו במועד, וסכומים גדולים אשר שולמו נותרו "בערפל".

יתר על כן; אין מדובר במכתב בודד אשר שלח החייב, אלא בסדרת מכתבים, אשר אף לא אחד מהם זכה להתייחסות ראויה והולמת. מכל האמור לעיל עולה, כי הבנק לא יכול היה להסתגר בשתיקה וחוסר התייחסות, כאילו אין עסקינן אלא בחוב זעיר הנושא ריבית נמוכה, ולא בחוב עתק תופח במהירות, היכול לבלוע את כל נכסי החייב ולפגוע פגיעה אנושה אף בנושיו האחרים.

מכל האמור לעיל יוצא, כי נסיבות המקרה, ובמיוחד סכום החוב, סוג הריבית ואי הבהירות ששררה לגבי סכומים גדולים ומשמעותיים אשר שולמו על חשבון החוב, הטילה על הבנק חובת זהירות והגינות מוגברות, אשר חייבוהו לשתף פעולה בלא שיהוי, בלב שלם ושקיפות מירבית עם החייבים בכל האמור בנסיונם לאמוד את חובם ולפרוע אותו. בנסיבות המקרה, לא עמד הבנק בחובה זאת."

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975; פקס. 03-7554976

www.narkis-law.com

חוק יסוד : כבוד האדם וחירותו

- כי זכויות היסוד של האדם בישראל מושתתות על ההכרה בערך האדם, בקדושת חייו ובהיותו בן-חורין, והן יכובדו ברוח העקרונות שבהכרזה על הקמת מדינת ישראל.
- אי עדכון לשכת ההוצאה לפועל בסכומים שהתקבלו, יש בהם, פרט להפרת חובות סטטוטוריות ברורות, פגיעה בכבודו, בחירותו ובקניינו של חייב.

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975 ; פקס. 03 - 7554976

www.narkis-law.com

חובת תום הלב של הזוכה כ"אדון ההליכים"

הכלל הבסיסי באשר לסדר נקיטת הליכי הוצל"פ הוא שבעל הדין הוא "אדון ההליכים", שכן מנגנון הביצוע מופעל בהתאם לבקשתו.

בהתאם לכך, עפ"י סעיף 7(א) לחוק ההוצל"פ, התשכ"ז-1967 לא מבצעים פסק דין, אלא לבקשת הזוכה. כך גם כאשר מבקש הזוכה לנקוט בהליך טרם המצאת אזהרה. או אז מקבלת סמכות זו של הזוכה משנה תוקף, שכן בקשה כגון דא מוגשת בדרך כלל במעמד הזוכה בלבד (במטרה למנוע מהחייב מלנקוט צעדים אשר יביאו בסופו של יום לסיכול ביצועו של פסק הדין).

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975 ; פקס. 03 - 7554976

www.narkis-law.com

עוד מושכלות העולות מבש"א (תל-אביב-יפו) 2024/01 פנחס כץ נ' בנק לאומי לישראל, תק-מח 2002(2) :

■ חוסר-סדר בתדפיס ההוצאה לפועל, אשר יוצר אי-בהירות לעניין מימדי החוב, חורג בהרבה מ"פגם פורמלי" גרידא. זאת במיוחד כאשר עסקינן בחוב גדול וצובר ריבית, אשר על חשבונו נפרעו סכומים רבים ושונים, מהם על-ידי החייבים עצמם ומהם על-ידי הבנק בדרך של סעדים עצמיים .

■ חלופה הזמן אינו "עניין נייטראלי" או מעוט חשיבות, אשר יש להתעלם ממנו אם וכאשר נעשה תיקון בדיעבד של סכום החוב. זה אינו יכול לרפא תמיד את הפגם, וזאת משום שלחלופה הזמן ישנה נפקות מכרעת; עסקינן בחוב הצובר ריבית בנקאית מירבית, המתפיחה את החוב בקצב מסחרר.

■ יכולתו זו של הבנק, להכתיב ריבית מסחררת ו"אוכלת כל" באמצעות חוזים אחידים מוקנה לו בדין. אלא, שנוכח פגיעתה הקריטית הן בחייב והן בצדדים שלישיים אשר אין ביכולתם להתגונן מסיכון זה, מן הראוי להטיל על הבנק, למצער, חובת הגינות ושקיפות גבוהות, אשר יוכלו לסייע בפרעון החוב ומניעת תפיחתו המוגזמת, זאת לפחות כאשר עסקינן בחייב בעל נכסים אשר מימוש הגון שלהם יכול היה למזער את הנזק. לעניין זה, חובת הגילוי ושיתוף הפעולה המוטלת על הבנק הינה גבוהה ביותר.

■ סוגיות אלו כרוכות בקשר הדוק למעמדו המיוחד של הבנק כגוף מעין ציבורי. ...

עו"ד גלעד נרקיס

גלעד נרקיס – משרד עורכי דין

טל. 03-7554975; פקס. 03-7554976

www.narkis-law.com

פסיקה עדכנית

ע"א (חי') 61239-05-16 רגינה-אדיטה שוורצברגר נ' גרי אביבי, בתוקף תפקידו ככונס נכסים, פורסם בנוב-ב- 03/11/16

כונס נכסים רשאי לחתום בשם החייב על בקשה לקבלת פטור ממס שבח בגין מכירת דירה שבבעלות החייב, גם כאשר לא מדובר במימוש משכנתא על הדירה, מקום בו אין הצדקה לסירוב המבקש לממש את הפטור.

ת"א (חי') 1494-04-12 יעקב עשור נ' בנק לאומי למשכנתאות בע"מ, פורסם בנוב-ב- 11/01/15

עם מינוי ב"כ הזוכה לתפקיד כונס הנכסים, הוא מפסיק להיות בא כוחו של הבנק לגבי הנכס הספציפי נשוא הכינוס והופך להיות "פקיד בית המשפט". בתפקידו ככונס נכסים, מוטלות עליו החובות המוטלות על רשות מינהלית. עליו להיות אובייקטיבי, הגון, מקצועי ובעל חובת נאמנות כלפי כולי עלמא. במקרה דנן, הנתבע לא פעל בהתאם לחובת הנאמנות החלה עליו, ואף התרשל כלפי התובעים. לפיכך, עליו לפצות את התובעים על נזקיהם.

ת"א (פ"ת) 52415-07-11 דורדיה אינווסטמנט בע"מ נ' י"א, פורסם בנוב-ב- 14/01/16

בית המשפט קיבל תביעה כספית שהגישה התובעת כנגד כונס נכסים שעניינה השבת כספים אשר שולמו על ידיה לעירייה, לצורך קבלת אישור עירייה להעברת זכויות בנכס על שמה בלשכת רישום המקרקעין. נפסק, כי הכונס הפר חובתו החוזית כלפי התובעת כאשר לא המציא אישור עירייה.

פסיקה עדכנית

תאמ (טב') 11-09-54854 יוסף שאבי נ' עו"ד ח'ע', פורסם בנוב-ב- 19/01/14

על כונס הנכסים, כבעל תפקיד, חלה חובת זהירות מושגית כלפי בעל הנכס שביחס אליו הוא מונה. שומה היה על הכונס, שעל פי החוק "ידו כיד החייב", לנקוט בפעולות יזומות ולפעול להסדרת תשלום דמי השכירות על ידי הנתבעים ולחלופין, פינויים מן הדירה. אילו היה הכונס פועל לגביית דמי השכירות מן הנתבעים כסדרם, היה בכך כדי להביא להקטנת חובם של הנתבעים לבנק, ומכאן הנזק שנגרם לנתבעים והקשר הסיבתי לגרימתו.

תא (חי') 08-12-17856 פבל זלוטרבסקי נ' בנק המזרחי המאוחד בע"מ, פורסם בנוב-ב- 23/07/14

יש לקבוע כי כונס הנכסים הפר את חובתו כלפי התובע. הכונס לא טרח לשלוח מכתב לתובע המודיע לו על עריכת שומה. הכונס שיגר מכתב אחד ויחיד לתובע בו הודיע לתובע כי מונה ככונס נכסים על הדירה. לאחר אותו מכתב אין כל מכתב המוסר לתובע העתק מחוות הדעת או המזמין אותו להליך ההתמחרות. בכך פעל הכונס שלא כדין והפר את הוראות התקנות והחלטת ראש ההוצאה לפועל. משנקבע כי הכונס התרשל במילוי תפקידו בנקודה ספציפית, השאלה הבאה היא האם קיים קשר סיבתי בין אותה רשלנות לבין נזקי התובע הנטענים.

תודה